

พฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอน
ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
Student Behaviors in Using Teaching Media
at Ramkhamhaeng University

พนัส ชูชมชื่น

สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

Panus Choochomchen

Email: Panus.Choochomchen@gmail.com

¹The Office of Educational Technology, Ramkhamhaeng University, Thailand

Received: Mar 2, 2020 / Revised: May 5, 2021 / Accepted: Aug 9, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอน และเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีสถานภาพเป็นนักศึกษา ปีการศึกษา 2559 ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน จากจำนวนประชากร 234,133 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .840 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t test และ การเปรียบเทียบรายคู่ด้วย ANOVA

ผลการวิจัย พบว่า (1) พฤติกรรมของนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในภาพรวม พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านช่วงเวลาการใช้สื่อการสอนและด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านสถานที่ใช้สื่อการสอน ด้านการใช้ประเภทสื่อการสอน และด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลการเปรียบเทียบสถานภาพของนักศึกษา กับพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า เพศ อายุ และคณะที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอน ของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: พฤติกรรมผู้เรียน; สื่อการสอน; มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

This research aims to study the behavior of learners in the use of teaching materials. And to compare the behavior of teaching materials of Ramkhamhaeng University students Classified by status of undergraduate students Ramkhamhaeng University With the status of a student in the academic year 2016, using stratified sampling from a population of 234,133 people, a sample of 400 people was used as a questionnaire tool. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, t test and comparison of pairs with ANOVA.

The results of the research were as follows: 1) Most of the students 'behavior used teaching materials of Ramkhamhaeng University as a whole, it was found that the students' behavior of using teaching materials were at a moderate level. And when considering each aspect, it was found that the timing of the use of teaching aids and the purpose of using the teaching aids. Very level as for the places where teaching materials are used in the use of teaching media types And the use of teaching materials and behavior Moderate. 2) The comparison of the students' status with the teaching media usage behavior of Ramkhamhaeng University found that the gender, age and faculty of study were different. There was a statistically significant difference in the use of teaching media at Ramkhamhaeng University at the .05 level.

Keywords: Student Behaviors; Instructional Media; Ramkhamhaeng University

1. บทนำ

มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีปณิธานแน่วแน่ในการเปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่ผู้ที่ปรารถนาวิชาความรู้เข้ามาเลือกศึกษาในสาขาวิชาต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางและมีอิสระซึ่งได้จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล จัดให้มีการศึกษาปฏิบัติ การฝึกสอนและฝึกงานตามหลักสูตรฝึกฝนให้นักศึกษามีความรับผิดชอบและเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกเข้ารับการศึกษิตตามระบบปกติ หรือสามารถศึกษาด้วยตนเองจากสื่อการเรียนการสอน ตำราและคู่มือการศึกษากระบวนวิชาต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดพิมพ์ ตำราอิเล็กทรอนิกส์ e-Book สื่อการเรียนการสอนทางไกล และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งการจัดให้มีระบบรองรับการจัดการศึกษาแบบใหม่อำนวยความสะดวก แก่ผู้เรียนผ่านระบบออนไลน์ สามารถรับชมเทปคำบรรยายกระบวนวิชาระบบย้อนหลังได้ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังให้บริการและอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษาทุกคน (ระเบียบการรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา, 2552) นักศึกษาสามารถเลือกวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองตามช่องทางที่มหาวิทยาลัยได้จัดให้บริการนักศึกษาสามารถเลือกรับบริการได้ตามความเหมาะสม ดังนี้ (1) หนังสือเสียงสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายในการที่จะเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ เช่น ผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านสายตาหรือผู้ที่มีความบกพร่องทางหู ไม่สามารถรับชมข่าวจากโทรทัศน์ที่ไม่มีระบบภาษามือหรือข้อความวิ้ง มหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงได้พัฒนาเว็บไซต์เพื่อให้ผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายสามารถใช้งานได้ง่ายและสะดวกที่สุด (2) ตำราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Books) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้รวบรวมหนังสือไว้ในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-Books) ซึ่งนักศึกษาสามารถเปิดอ่านที่ใดก็ได้ทั่วโลก ผ่านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน หรือแท็บเล็ต (3) การถ่ายทอดสดการเรียนการสอนจากห้องเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (RU Cyber Classroom) ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ซึ่งเป็นนโยบายด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัย (4) รูปแบบการเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (M-learning) ในรูปแบบการบรรยายสดและแบบวิดีโอย้อนหลัง (Video on demand) สามารถเรียนผ่านสมาร์ทโฟน (smartphone) และใช้งานได้ทั้งระบบปฏิบัติการแบบ IOS

และ Android และ (5) การเรียนผ่านสื่อสำหรับคนที่ไม่มีคอมพิวเตอร์หรือไม่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เช่น คำบรรยายกระบวนวิชาในรูปแบบ DVD ที่ให้บริการโดยสำนักเทคโนโลยีการศึกษา หรือเอกสารดาวน์โหลด เป็นต้น

ในยุคที่ทุกสิ่งเข้าสู่โลกของดิจิทัล (Digital) ทั้งปัจจุบันนี้ผู้เรียนหรือนักศึกษาพฤติกรรมมีแนวโน้มที่เปลี่ยนไป โดยจากการศึกษาในยุคของเทคโนโลยีสารสนเทศที่กำลังเข้ามามีบทบาทอย่างมาก มหาวิทยาลัยก็ต้องให้การสนับสนุนหรือบริการในเรื่อง อุปกรณ์ หรือระบบการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต และส่งเสริมพัฒนา สื่อการสอนต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ อย่างเต็มประสิทธิภาพ เนื่องจากมีการแข่งขันในสถาบันอุดมศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งทุกสถาบันการศึกษาต่างก็พยายามผลักดัน ให้มีการพัฒนาระบบการจัดการศึกษา การเรียนการสอน การบริการวิชาการ และการวิจัยทั้งในระบบ นอกกระบบ และ ตามอัธยาศัย สำนักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอนมาโดยตลอด แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีชีวิตในโลกยุคปัจจุบัน เนื่องจากพฤติกรรมของผู้เรียนหรือนักศึกษานั้นมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพ สังคมและวัฒนธรรม ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลความรู้ด้วยตัวเองผ่านสารสนเทศจำนวนมากบนโลกอินเทอร์เน็ตที่เป็นสื่อหลัก ที่แข่งขันหนังสือและตำรา ผู้สอนจะมีเพียงบทบาทในเชิงการช่วยแนะนำและออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ไปจนถึงการสร้างเงื่อนไข ที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ ในรูปแบบการศึกษาและนวัตกรรมการสอน ก็มีหลากหลายรูปแบบแยกย่อยออกไปตามคุณลักษณะของผู้เรียนหรือนักศึกษา

สำนักเทคโนโลยีการศึกษาจึงควรมีการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนหรือนักศึกษาให้ทันสมัย เพื่อออกแบบสื่อ การเรียนการสอนของอาจารย์ให้ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ผู้เรียนเพื่อการค้นคว้าด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็น ข้อมูลพื้นฐานสำหรับฝ่ายศูนย์บริการสำนักเทคโนโลยีการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาปรับปรุงการพัฒนาคุณภาพสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตาม สถานภาพของนักศึกษา

3. สมมติฐานของการวิจัย

ผู้เรียนที่มี เพศ อายุ และคณะที่ศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาซึ่งเป็นนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ ระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 243,133 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงในปีการศึกษา 2559 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสัดส่วน(stratified sampling) จากจำนวนประชากร 234,133 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยใช้สูตรของ Yamane (1973, pp. 725-729)

4.3 ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

4.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่ศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการใช้สื่อการสอน แบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

4.3.2.1 ด้านสถานที่ใช้สื่อการสอน

4.3.2.2 ด้านช่วงเวลาการใช้สื่อการสอน

4.3.2.3 ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน

4.3.2.4 ด้านการใช้ประเภทสื่อการสอน

4.3.2.5 ด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรม

4.4 ช่วงระยะเวลาในการศึกษา กำหนดการดำเนินงานรวบรวมข้อมูล การประมวลผลการวิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลการศึกษา ในระยะเวลาทั้งสิ้น 12 เดือน ระหว่างเดือน มิถุนายน 2560 - กรกฎาคม พ.ศ. 2561

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมการใช้สื่อการสอนทางการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

5.2 เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุง และส่งเสริมการใช้สื่อทางการศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อการเรียนการสอน

6. การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

สื่อกับผู้เรียน

สื่อเป็นตัวกลางที่ส่งเสริมให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนที่ยังยากซับซ้อนได้ง่ายขึ้นในระยะเวลาอันสั้น และสามารถช่วยให้เกิดความคิดรวบยอดในเรื่องนั้นได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สื่อจะช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและไม่รู้สึกเบื่อหน่ายต่อการเรียน นอกจากนั้นแล้วการใช้สื่อจะทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่ตรงกัน และเกิดประสบการณ์ร่วมกันในวิชาที่เรียน ช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ทำให้เกิดมนุษยสัมพันธ์อันดีในระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองและผู้เรียนกับผู้สอน ช่วยสร้างเสริมลักษณะที่ดีในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์จากการใช้สื่อ ช่วยแก้ปัญหาเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคลโดยการจัดให้มีการใช้สื่อในการศึกษารายบุคคล ทั้งนี้ในยุคที่ทุกสิ่งเข้าสู่โลกของดิจิทัล (digital) ผู้เรียนหรือนักศึกษามีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปโดยการศึกษาในยุคของ IT ที่กำลังเข้ามามีบทบาทอย่างมาก สถานศึกษาที่จะต้องให้การสนับสนุนหรือเพิ่มช่องทางการให้บริการในเรื่องของสื่อการสอนต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองผ่านระบบออนไลน์ เช่น

การถ่ายทอดสดการเรียนการสอนจากห้องเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Cyber Classroom) การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ตทั้งแบบสดและแบบ Video on demand การเรียนผ่านตำราอิเล็กทรอนิกส์ (e-Books) เป็นต้น

ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (behaviorism)

ถนอมพร เลหาจรัสแสง (2541) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการเรียนรู้และจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา ที่เกี่ยวกับทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (behaviorism) เป็นทฤษฎี ซึ่งเชื่อว่าจิตวิทยาเป็นเสมือนการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ของพฤติกรรมมนุษย์ (scientific study of human behavior) และการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมภายนอก นอกจากนี้ยังมีแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง (stimuli and response) เชื่อว่าการตอบสนองต่อสิ่งเร้าของมนุษย์จะเกิดขึ้นควบคู่กันในช่วงเวลาที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังเชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นพฤติกรรมแบบแสดงอาการกระทำ (operant conditioning) ซึ่งมีการเสริมแรง (reinforcement) เป็นตัวการ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมจะไม่พูดถึงความนึกคิดภายในจิตใจของมนุษย์ที่เกี่ยวกับความจำและความรู้สึก ซึ่งทฤษฎีนี้ส่งผลต่อการเรียนการสอนที่สำคัญในยุคนั้นในลักษณะที่การเรียนรู้เป็นชุดของพฤติกรรมซึ่งจะต้องเกิดขึ้นตามลำดับที่แน่ชัด การที่ผู้เรียนจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้นจะต้องมีการเรียนตามขั้นตอนเป็นวัตถุประสงค์ ๆ ไป ผลที่ได้จากการเรียนขั้นแรกนี้จะยังเป็นพื้นฐานของการเรียนในขั้นต่อ ๆ ไปในที่สุด สื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษาที่ออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนี้จะมีโครงสร้างของบทเรียนในลักษณะเชิงเส้นตรง (linear) โดยผู้เรียนทุกคนจะได้รับการนำเสนอเนื้อหาในลำดับที่เหมือนกันและตายตัว ซึ่งเป็นลำดับที่ผู้สอนได้พิจารณาแล้วว่าเป็นลำดับการสอนที่ดีและผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนั้นจะมีการตั้งคำถาม ๆ ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอโดยหากผู้เรียนตอบถูกก็จะได้รับการตอบสนองในรูปผลป้อนกลับทางบวกหรือรางวัล (reward) ในทางตรงกันข้ามหากผู้เรียนตอบผิดก็จะได้รับการตอบสนองในรูปของผลป้อนกลับในทางลบและคำอธิบายหรือการลงโทษ (punishment) ซึ่งผลป้อนกลับนี้ถือเป็นการเสริมแรงเพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่ต้องการ สื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษาที่ออกแบบตามแนวคิดของทฤษฎีพฤติกรรมนิยมจะบังคับให้ผู้เรียนผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามจุดประสงค์เสียก่อนจึงจะสามารถผ่านไปศึกษาต่อยังเนื้อหาของวัตถุประสงค์ต่อไปได้หากไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ผู้เรียนจะต้องกลับไปศึกษาในเนื้อหาเดิมอีกครั้งจนกว่าจะผ่านการประเมิน

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (constructivism)

Vygotsky (1978) นักจิตวิทยาชาวรัสเซียได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาในสมัยเดียวกับเพียเจต์ (Piaget) โดย Vygotsky ให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและสังคมมาก เขาอธิบายว่ามนุษย์ได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมตั้งแต่แรกเกิดเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมซึ่งก็คือวัฒนธรรมที่แต่ละสังคมสร้างขึ้น ดังนั้นสถาบันสังคมต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัวจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการทางเชาว์ปัญญาของแต่ละบุคคล นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญของการคิด และการพัฒนาเชาว์ปัญญาขั้นสูง พัฒนาการทางภาษาและทางความคิดของเด็กเริ่มด้วยการพัฒนาที่แยกจากกัน แต่เมื่ออายุมากขึ้นพัฒนาการทั้ง 2 ด้าน จะเป็นไปร่วมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเสริฐ ลิ่นฤาษี (2556) ศึกษาเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อวีดิโอช่วยสอน เรื่องการกำเนิดและพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมสำหรับนักศึกษาสาขางานยานยนต์ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 พบว่า สำหรับคะแนนความก้าวหน้านักศึกษามีคะแนนเพิ่มขึ้นจากเดิม เฉลี่ยร้อยละ 33.75 แสดงความสื่อวีดิโอช่วยสอนนี้ทำให้นักศึกษามีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

กิตติยา ชุมทอง (2546) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยศึกษาพฤติกรรมการใช้ในเรื่องของสถานที่ใช้ประเภทที่ใช้วัตถุประสงค์ในการใช้การเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและศึกษาความต้องการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศในมหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการใช้คอมพิวเตอร์ร้อยละ 98.55 มีคอมพิวเตอร์ใช้ส่วนตัวร้อยละ 74.94 เป็นแบบตั้งโต๊ะร้อยละ 74.70 และแบบโน้ตบุ๊ก ร้อยละ 4.58 และมีการใช้อินเทอร์เน็ตร้อยละ 64.58 นิสิตมีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่บ้านหรือที่พำนักของตนเองมากที่สุด นิสิตมีการใช้โปรแกรมประยุกต์ปานกลาง มีการใช้อินเทอร์เน็ตปานกลาง นิสิตมีการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ โดยวิธีสอบถามจากผู้รู้มากที่สุด รองลงมา คือ หนังสือคู่มือ และซีดีรอม ด้านวัตถุประสงค์ในการใช้ พบว่า นิสิตมีการใช้เพื่อทำรายงานหรือการบ้านเพื่อค้นหาข้อมูลประกอบการศึกษาและเพิ่มพูนความรู้ในระดับมาก ด้านความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่า นิสิตมีความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังมีความต้องการในเรื่องของการเพิ่มความเร็วในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและขยายสถานที่ให้กว้างขวางเพียงพอกับจำนวนผู้ใช้

7. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลการศึกษา พฤติกรรม ด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

8. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ที่สร้างขึ้นจากแนวคิด ทฤษฎีและผลงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง เนื้อหาในแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ คณะที่ศึกษา แบบสอบถามเป็น (check-list) จำนวน 3 ข้อ
- ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ลักษณะเป็นแบบสอบถามเป็น (Likert scale) จำนวน 30 ข้อ
- ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับการศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ

วิธีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 30 ชุด เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538, หน้า 132-133) ผลการวิเคราะห์ที่ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .840

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1) ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด โดยทิ้งระยะเวลาสำหรับกรอกแบบสอบถาม 7 วัน
- 2) เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับมาเพื่อทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ วิเคราะห์พฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบข้อมูล

ระหว่างสถานภาพส่วนบุคคลของผู้เรียนกับพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอน โดยใช้การทดสอบ t test และ การเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย ANOVA Analysis และความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD

9. ผลการวิจัย

9.1 สถานภาพนักศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.20 เพศชาย ร้อยละ 34.80 มีอายุ 18-24 ปี ร้อยละ 91.00 รองลงมาอายุ 25-30 ปี ร้อยละ 5.00 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 2.20 อายุ 41-50 ปี ร้อยละ 1.00 และอายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป ร้อยละ .80 นักศึกษาส่วนใหญ่ศึกษาคณะนิติศาสตร์ ร้อยละ 55.80 คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 13.50 คณะมนุษยศาสตร์ ร้อยละ 13.50 คณะอื่น ๆ ร้อยละ 8.00 คณะรัฐศาสตร์ ร้อยละ 7.80 คณะบริหารธุรกิจ ร้อยละ 5.30 และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

9.2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตาราง 1

พฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอน	\bar{X}	SD	แปลค่า
1. ด้านสถานที่ใช้สื่อการสอน	3.24	1.250	ปานกลาง
2. ด้านช่วงเวลาการใช้สื่อการสอน	4.11	1.080	มาก
3. ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน	3.78	.960	มาก
4. ด้านการใช้ประเภทสื่อการสอน	2.91	1.180	ปานกลาง
5. ด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรม	3.09	1.110	ปานกลาง
เฉลี่ยทุกด้าน	3.42	1.116	ปานกลาง

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านสถานที่ใช้สื่อการสอน ด้านการใช้ประเภทสื่อการสอน และด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรม อยู่ในระดับปานกลาง แต่พบว่า ด้านช่วงเวลาการใช้สื่อ และด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับมาก

9.3 ผลการเปรียบเทียบสถานภาพส่วนบุคคลของนักศึกษาต่อพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า

9.3.1 เพศต่างกันมีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณารายข้อ คือ ใช้สื่อการสอนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้สื่อก่อนการเรียนการสอน ใช้สื่อระหว่างการเรียนการสอน ใช้สื่อเพื่อติดตามและกำหนดการศึกษา ใช้สื่อประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ใช้สื่อประเภทรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา ใช้สื่อการสอนเป็นประจำทุกวันพบทวนการเรียนจากสื่อการสอนอยู่เสมอ

9.3.2 อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณารายข้อคือใช้สื่อการสอนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ใช้สื่อก่อนการเรียนการสอน ใช้สื่อระหว่างการ

การเรียนการสอน ใช้สื่อช่องเวลาว่าง ใช้สื่อเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่เรียน ใช้สื่อประเภทแผ่นวีซีดี ใช้สื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ใช้สื่อประเภทรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ใช้สื่อการสอนเป็นประจำทุกวัน ใช้สื่อการสอน ทำให้อ่านหนังสือน้อยลง หาสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ

9.3.3 คณะที่ศึกษาต่างกัมีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณารายข้อ คือ ใช้สื่อการสอนที่บ้านหรือที่พักของตัวเอง ใช้สื่อการสอนที่ร้านอินเทอร์เน็ต ด้านช่วงเวลาการใช้สื่อการสอน ตามรายข้อคือ ใช้สื่อระหว่างการเรียนการสอน ใช้สื่อหลังการเรียนการสอน ใช้สื่อช่องเวลาว่าง ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน ใช้สื่อเพื่อทำรายงาน/การบ้าน ด้านการใช้ประเภทสื่อการสอน รายข้อคือ ใช้สื่อประเภทแผ่นวีซีดี ใช้สื่อประเภทเทปบันทึกเสียง ใช้สื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ใช้สื่อประเภทบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ใช้สื่อประเภทรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

10. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 261 คน คิดเป็นร้อยละ 65.20 เพศชาย จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 34.80 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.80 รองลงมาเป็นคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50 และคณะอื่น ๆ ตามลำดับ จากการศึกษาพบว่า

10.1 พฤติกรรมของผู้เรียนในการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ ด้านสถานที่ใช้สื่อการสอน ด้านช่วงเวลาการใช้สื่อการสอน ด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอน ด้านการใช้ประเภทสื่อการสอน และด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรม ผลการวิจัยพบว่า

10.1.1 พฤติกรรมของผู้เรียนด้านสถานที่ใช้สื่อการสอนนั้น ผู้เรียนจะใช้สื่อการสอนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงมากที่สุด รองลงมาคือการใช้สื่อการสอนที่บ้านหรือที่พักของตัวเอง และน้อยที่สุดคือใช้สื่อการสอนที่ร้านอินเทอร์เน็ตนั้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันมหาวิทยาลัยได้มีการพัฒนาระบบการให้บริการสื่อการสอนกับผู้เรียนในรูปแบบต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะรูปแบบออนไลน์ เช่น ระบบการสืบค้นตำราในห้องสมุด ระบบการเรียนออนไลน์ เป็นต้น จึงทำให้นักศึกษาใช้สื่อการสอนที่มหาวิทยาลัยจัดไว้มากกว่าการใช้สื่อการสอนที่บ้านหรือร้านอินเทอร์เน็ต

10.1.2 พฤติกรรมของผู้เรียนด้านช่วงเวลาการใช้สื่อการสอนนั้น ผู้เรียนจะใช้สื่อหลังการเรียนการสอนและใช้สื่อช่องเวลาว่างมากที่สุด ส่วนการใช้สื่อระหว่างการเรียนการสอน ก่อนการเรียนการสอน และหลังเลิกงาน อยู่ในระดับปานกลางนั้น หมายความว่า ผู้เรียนให้ความสำคัญกับการใช้สื่อหลังการเรียนการสอนและช่องเวลาว่าง เพื่อเป็นการทบทวนความรู้และความต่อเนื่องหลังจากการเรียน ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหลังจากการเรียนในห้องเรียนและแนะนำสถานที่ค้นคว้าให้กับผู้เรียน เช่น ห้องสมุดส่วนกลาง ห้องสมุดของคณะต่าง ๆ หรือการสืบค้นออนไลน์ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดเตรียมไว้ให้กับนักศึกษา

10.1.3 พฤติกรรมของผู้เรียนด้านจุดมุ่งหมายในการใช้สื่อการสอนนั้น ผู้เรียนจะใช้สื่อเพื่อติดตามและกำหนดการศึกษา การใช้สื่อเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่เรียนและใช้สื่อเพื่อค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้มากที่สุด สอดคล้องกับ วรวงศา ศรีเจริญ (2546) ศึกษาเรื่องสภาพปัญหาและความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการวิจัยและค้นหาข้อมูลอยู่ในระดับมาก หมายความว่า นักศึกษาให้ความสำคัญกับการใช้สื่อการสอนเพื่อติดตามและกำหนดการศึกษาในการเตรียมตัวและการวางแผนในการศึกษา ทั้งเรื่องกำหนดการสอบ กำหนดการเรียน และผล

การสอบ ทางมหาวิทยาลัยจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการประชาสัมพันธ์ทันสมัยและการบริการให้เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

10.1.4 พฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้ประเภทสื่อการสอนนั้น การใช้สื่อประเภทอินเทอร์เน็ต และฐานข้อมูลออนไลน์ จะใช้มากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ และใช้สื่อประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการใช้สื่อประเภทวิทยุเพื่อการศึกษา เทปบันทึกเสียงและแผ่นวีซีดีนั้น อยู่ในระดับน้อย จะเห็นว่าผู้เรียนให้ความสำคัญกับการใช้สื่อประเภทอินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลออนไลน์ในการติดต่อสื่อสารกับมหาวิทยาลัย การรับข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการติดตามความก้าวหน้าทางการเรียนมากกว่าการใช้สื่อประเภทอื่น ๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดเตรียมไว้ อาจจะเป็นเป็นมาจากความทันสมัยของระบบอินเทอร์เน็ตและฐานข้อมูลออนไลน์ ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่าย รวดเร็ว และไม่จำกัดสถานที่

10.1.5 พฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรมนั้น จะใช้สื่อการสอนประกอบกับการศึกษาอยู่ตลอดเวลา เพราะเป็นสิ่งสำคัญกับความก้าวหน้าทางการเรียนมากกว่าการใช้สื่อด้านอื่น ๆ ส่วนการทบทวนการเรียนจากสื่อการสอนอยู่เสมอ ใช้สื่อการสอนเป็นประจำทุกวัน หาสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ ใช้สื่อการสอนทำให้ซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ ผู้สอนน้อยลง นำสื่อการสอนไปเผยแพร่กับพ่อ แม่ พี่น้อง ญาติ และเพื่อน ๆ เพื่อให้ได้เห็นรูปแบบการสอน สื่อการสอนทำให้ท่านขาดปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมเรียน ใช้สื่อการสอนมากกว่าการเรียนในชั้นเรียน ใช้สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนน้อยลง ใช้สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนอ่านหนังสือน้อยลงนั้น อยู่ในระดับปานกลางในด้านพฤติกรรมของผู้เรียนด้านการใช้สื่อการสอนกับพฤติกรรม

10.2 ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสถานภาพของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า

10.2.1 เพศต่างกันมีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นว่า นักศึกษาชายมีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สูงกว่านักศึกษาหญิงในด้านการค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมจากที่เรียนและค้นคว้าเพิ่มพูนความรู้ ส่วนนักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่สูงกว่านักศึกษาชายในด้านการใช้สื่อประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และอินเทอร์เน็ต มีการใช้สื่อการสอนที่บ้าน หรือที่พักของตัวเอง รวมทั้งนำสื่อการสอนไปเผยแพร่กับพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติ และเพื่อน ๆ เพื่อให้ได้เห็นรูปแบบการสอน

10.2.2 อายุแตกต่างกันมีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นว่า นักศึกษาที่มีอายุ 18 - 24 ปี มีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ โดยมีความต่างค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.88 ในทุกด้าน ได้แก่ การใช้สื่อก่อนการเรียนการสอน การใช้สื่อระหว่างการเรียนการสอน การใช้สื่อช่วงเวลารว่าง การใช้สื่อเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่เรียน นอกจากนั้นแล้วนักศึกษาที่มีอายุ 18 - 24 ปี มีพฤติกรรมการใช้สื่อการสอนในรูปแบบของสื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหงประเภทฐานข้อมูลออนไลน์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รายการโทรทัศน์เพื่อศึกษามากกว่ากลุ่มอื่น ๆ และนักศึกษาที่มีอายุ 18 - 24 ปี ยังมีพฤติกรรมการหาสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ มีการทบทวนการเรียนจากสื่อการสอน มีการใช้สื่อการสอนมากกว่าการเรียนในชั้นเรียน มีการนำสื่อการสอนไปเผยแพร่กับพ่อ แม่ พี่น้อง ญาติ และเพื่อน ๆ เพื่อให้ได้เห็นรูปแบบการสอนของมหาวิทยาลัยมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อีกด้วย

10.2.3 คณะที่ศึกษาต่างกันมีพฤติกรรมด้านการใช้สื่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะเห็นว่าพฤติกรรมของผู้เรียนคณะนิติศาสตร์มีการใช้สื่อการสอนที่บ้านหรือที่พักตัวเอง และการใช้สื่อประเภทอินเทอร์เน็ตมากที่สุด พฤติกรรมของผู้เรียนคณะมนุษยศาสตร์มีการใช้สื่อประเภทเทปบันทึกเสียง แผ่นวีซีดี อินเทอร์เน็ต หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา และรายการวิทยุเพื่อศึกษามากที่สุด พฤติกรรมของ

ผู้เรียนคณะศึกษาศาสตร์ มีการใช้สื่อก่อนการเรียนการสอน หลังการเรียนการสอน ช่วงเวลาว่าง หลังเลิกงาน และใช้สื่อเพื่อทำรายงาน/การบ้าน และหาสื่อการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ๆ พฤติกรรมของผู้เรียนคณะศึกษาศาสตร์มีการใช้สื่อการสอนที่ร้านอินเทอร์เน็ตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงเพื่อค้นหารายละเอียดเพิ่มเติมที่เรียน เพื่อทำรายงาน/การบ้านมากที่สุด พฤติกรรมของผู้เรียนคณะรัฐศาสตร์มีการใช้สื่อระหว่างการเรียนการสอน ติดตามและกำหนดการศึกษา และเพื่อทบทวนการเรียนจากสื่อการสอนอยู่เสมอ

11. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

- 1) ควรพัฒนาสื่อการสอนที่สามารถใช้ร่วมกับสื่อโดยมีเครื่องช่วยอินเทอร์เน็ตเป็นส่วนร่วมในการสื่อสารเพื่อให้เกิดความทันสมัยในการเรียนรู้สังคมออนไลน์
- 2) ควรมีการอบรมในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักศึกษา เพื่อให้เข้าใจวิธีการใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) สื่อการสอนประกอบกับการเรียนรายกระบวนวิชาสำหรับการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยเป็นสื่อที่สนับสนุนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงควรมีนโยบายสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม
- 4) สื่อประเภทรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาควรมีรายการที่แทรกความรู้และคุณธรรมในรายกระบวนวิชา เพื่อเสริมสร้างอัตลักษณ์ในกับนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัย เรื่อง การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี
- 2) ควรศึกษาในเรื่องปัญหาของผู้เรียนด้านการบริการใช้สื่อการสอนของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

12. เอกสารอ้างอิง

- กิตติยา ชุมทอง. (2546). พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของนิสิตปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ถนอมพร เลหาจรัสแสง. (2541). คอมพิวเตอร์ช่วยสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเสริฐ ลิ่นถาษี. (2556). ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สื่อวีดิโอช่วยสอนเรื่องการกำเนิดและพัฒนาแหล่งปีโตรเลียมสำหรับนักศึกษาสาขางานยานยนต์ วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระเบียบการรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา. (2552). แผนกำหนดการศึกษาชั้นปริญญาตรี, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2559, จาก <https://www.ru.ac.th/th/index.php/ArticleStudyplan/index?qa=14&tag=>.
- วรางคณา ศรีเจริญ. (2546). สภาพ ปัญหา และความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศของนิสิตในมหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper & Row.